

# Obsah

I. Struktura v geologii a náplň strukturní geologie (J. Jaroš, J. Vachtl)	13
I.1. Strukturní geologie v rámci geologických věd (J. Jaroš, J. Vachtl)	13
I.2. Struktura v geologii (J. Jaroš, J. Vachtl)	13
I.3. Základní strukturní pojmy (J. Vachtl, J. Jaroš)	15
I.4. Vnitřní diferenciace strukturní geologie (J. Jaroš)	16
I.5. Vztah strukturní geologie k ostatním geologickým disciplínám a vědám o Zemi (J. Vachtl, J. Jaroš)	17
II. Geologické strukturotvorné procesy a metody jejich studia (J. Jaroš, J. Vachtl)	20
II.1. Přehled strukturotvorných procesů (J. Jaroš)	20
II.2. Strukturní záznam geologických procesů (J. Jaroš)	21
II.3. Strukturní analýza jako rekonstrukční metoda studia strukturotvorných procesů (J. Jaroš)	22
II.4. Modelování strukturotvorných procesů (J. Vachtl, J. Jaroš)	24
II.4.1. Experimentální výzkum fyzikálních a mechanických vlastností hornin a jejich chování při deformaci	24
II.4.2. Fyzikální modelování ve strukturní geologii	25
II.4.3. Matematické modelování ve strukturní geologii	29
II.5. Aktuogeologické studium strukturotvorných procesů (J. Jaroš)	30
III. Proces deformace geologických těles (J. Vachtl, J. Jaroš)	32
III.1. Pojem a terminologie	32
III.2. Strukturní pojetí deformace	33
III.3. Příčiny deformace: síla — napětí — deformace	34
III.3.1. Síla — silové pole	34
III.3.2. Napětí — pole napjatosti	37
III.3.3. Vztah normálového a tangenciálního napětí	40
III.3.4. Lineární (jednoosá), rovinná (dvouosá) a prostorová (trojosá) napětí	42
III.3.5. Princip a aplikace Mohrova kruhového diagramu	44
III.4. Teorie průběhu deformace (základní stadia deformace a jejich průběh)	46
III.4.1. Elastická (pružná) deformace	47
III.4.2. Plastická deformace	48
III.4.3. Rupturní (tříšťivá, křehká) deformace	51
III.5. Geologické faktory ovlivňující deformaci hornin	55
III.6. Geometrie a geometrická analýza deformace (J. Jaroš)	58

<b>IV. Klasifikace geologických struktur (J. Vachtl, J. Jaroš)</b>	69
IV.1. Velikostní klasifikace geologických struktur	69
IV.2. Tvarová (geometrická, morfologická) klasifikace geologických struktur	74
IV.3. Genetická klasifikace geologických struktur	74
<b>V. Geometrizace struktur. Stereografická projekce. Lineace a foliace (J. Jaroš)</b>	76
V.1. Geometrizace struktur	76
V.2. Stereografické sítě — geometrická a statistická analýza na sítích	76
V.2.1. Stereografické sítě, jejich konstrukce a vlastnosti	76
V.2.2. Zobrazování strukturních přímek a rovin na stereografických sítích. Typy stereogramů	79
V.2.3. Použití stereografických sítí k řešení úhlových vztahů mezi strukturními přímkami a rovinami	85
V.2.4. Použití stereografických sítí k rotaci strukturních přímek a rovin	91
V.3. Lineace a foliace	94
V.3.1. Lineace	94
V.3.2. Foliace	97
<b>VI. Tektonity a metody jejich studia (J. Jaroš)</b>	99
VI.1. Vnitřní stavba těles a strukturní petrologie	99
VI.2. Tektonity — definice a klasifikace	100
VI.3. Analýza přednostní orientace vnitřní stavby tektonitů	102
<b>VII. Primární geologické struktury.</b>	
Primární struktury magmatitů (J. Vachtl, J. Jaroš)	109
VII.1. Strukturní pozice a tvary magmatických těles	109
VII.1.1. Pásma hlubinného magmatismu	111
VII.1.2. Pásma mělkého magmatismu	116
VII.1.3. Pásma vulkanismu	118
VII.2. Vnitřní stavba magmatických těles	120
VII.2.1. Depoziční struktury magmatitů	123
VII.2.2. Tokové struktury magmatitů	125
VII.2.3. Prasklinové (puklinové) struktury magmatitů	126
VIII. Primární struktury sedimentů (J. Vachtl, J. Jaroš)	132
VIII.1. Vrstevná struktura sedimentů (vrstva, vrstevnatost)	132
VIII.2. Souvrství — jejich stavba a vztah	133
VIII.3. Vnitřní stavba vrstev — zvrstvení	140
VIII.4. Struktury vrstevních ploch	142
VIII.5. Penekontemporánní struktury sedimentárních hornin	144
VIII.5.1. Pozdně syndepoziční struktury	144
VIII.5.2. Syndiagenetické (synlitifikační) struktury	147
<b>IX. Sekundární geologické struktury.</b>	
Sekundární netektonické struktury (J. Vachtl, J. Jaroš)	152
IX.1. Gravitační struktury	152
IX.1.1. Subaerické gravitační struktury	153
IX.1.2. Subakvatické gravitační struktury	155
IX.1.3. Olistostromy a olistolity	157
IX.1.4. Struktury gravitační skluzové „tektoniky“	159
IX.1.5. Gravitační struktury diapirismu	164

IX.1.6. Kolapsové a impaktní struktury . . . . .	165
IX.2. Kryogenní a glacigenní struktury . . . . .	167
IX.3. Deformace způsobené objemovými změnami . . . . .	169
<b>X. Tektonické struktury.</b>	
Vrásová struktura (J. Jaroš) . . . . .	170
X.1. Definice vráslové struktury . . . . .	170
X.2. Geometrické prvky vráslové struktury . . . . .	172
X.3. Geometrická a morfologická analýza vráslové struktury . . . . .	174
X.3.1. Analýza vrás v plánu . . . . .	174
X.3.2. Analýza vrás v osním směru . . . . .	175
X.3.2.1. Analýza osního tvaru vrás . . . . .	175
X.3.2.2. Určení orientace vrásy v prostoru . . . . .	181
X.3.3. Analýza vrásového profilu . . . . .	187
X.3.3.1. Geometrie a morfologie jednotlivých zvrásněných ploch (dílčích vrás) . . . . .	187
X.3.3.2. Geometrie a morfologie souboru zvrásněných ploch (obecných vrás) . . . . .	201
X.3.4. Geometrická a morfologická klasifikace vrás ve vrásovém profilu . . . . .	205
X.4. Morfologická klasifikace vráslových souborů . . . . .	208
X.5. Vznik vrás a jejich genetická klasifikace . . . . .	213
X.5.1. Kinematické principy vrásnění a kinematická klasifikace vrás . . . . .	213
X.5.1.1. Mechanismus prostého ohybu . . . . .	214
X.5.1.2. Mechanismus ohybu se skluzem nebo mechanismus ohybového skluzu . . . . .	220
X.5.1.3. Mechanismus prostého skluzu . . . . .	227
X.5.1.4. Mechanismus plastického toku . . . . .	236
X.5.2. Poznámka k problému dynamických příčin vrásnění a k jeho dynamickým klasifikacím . . . . .	248
XI. Zlomová struktura (J. Jaroš) . . . . .	250
XI.1. Problematika definice zlomové struktury . . . . .	250
XI.2. Geometrická analýza a klasifikace zlomové struktury . . . . .	251
XI.2.1. Geometrické prvky a analýza zlomové struktury . . . . .	252
XI.2.1.1. Analýza orientace zlomových ploch . . . . .	252
XI.2.1.2. Analýza přemístění ker v rovině zlomové spáry . . . . .	253
XI.2.1.3. Analýza přemístění ker v horizontální a vertikální rovině . . . . .	254
XI.2.2. Geometrická klasifikace zlomové struktury . . . . .	255
XI.3. Genetická klasifikace zlomové struktury . . . . .	256
XI.3.1. Analýza pohybu na zlomových spárách . . . . .	256
XI.3.2. Kinematická klasifikace zlomové struktury . . . . .	258
XI.3.3. Dynamické podmínky vzniku kinematických typů zlomů . . . . .	260
XI.3.4. Přehled genetické klasifikace zlomové struktury . . . . .	264
XI.4. Klivážová struktura . . . . .	265
XI.4.1. Základní terminologie . . . . .	265
XI.4.2. Geometrická klasifikace kliváže . . . . .	265
XI.4.3. Vznik a genetická klasifikace kliváže . . . . .	275
XI.5. Puklinová struktura . . . . .	279
XI.5.1. Definice puklinové struktury . . . . .	279
XI.5.2. Geometrická analýza a klasifikace puklinové struktury . . . . .	279
XI.5.3. Vznik a genetická klasifikace puklin . . . . .	285

XI.6. Zlomová struktura s.s. . . . .	291
XI.6.1. Tlakové zlomy . . . . .	292
XI.6.2. Tahové zlomy . . . . .	292
XI.6.3. Střížné zlomy . . . . .	294
XI.6.3.1. Poklesy . . . . .	294
XI.6.3.2. Přesmyky . . . . .	302
XI.6.3.3. Horizontální posuny . . . . .	307
XI.6.3.4. Střížné zóny . . . . .	316
XI.6.4. Interformační zlomy, příkrovы . . . . .	317
XI.6.4.1. Základní pojmy a definice příkrovу . . . . .	317
XI.6.4.2. Popisná klasifikace příkrovů . . . . .	318
XI.6.4.3. Mechanismus transportu příkrovů a jejich genetická klasifikace . . . . .	324
XI.6.4.4. Popis jednotlivých částí příkrovů (speciální terminologie) . . . . .	327
XII. Tektonometamorfní struktury (J. Jaroš) . . . . .	345
XII.1. Proces metamorfismu a s ním spjaté struktury . . . . .	345
XII.2. Krystalizační břidličnatost a její vznik . . . . .	346
XII.3. Vztah krystalizace a deformace . . . . .	350
XIII. Superpozice struktur (J. Jaroš) . . . . .	353
XIII.1. Obecná problematika superpozice struktur . . . . .	353
XIII.2. Hlavní typy superpozice struktur . . . . .	357
XIII.2.1. Superpozice vrásové struktury na lineární strukturu . . . . .	357
XIII.2.2. Superpozice vrásové struktury na planární strukturu . . . . .	359
XIII.2.3. Vzájemná syperpozice vrásových struktur . . . . .	362
XIII.3. Technika analýzy polyfázově deformovaných oblastí . . . . .	368
XIV. Tektonické styly zemské kůry (J. Jaroš) . . . . .	370
XIV.1. Pojem tektonický styl . . . . .	370
XIV.2. Definice tektonického stylu . . . . .	371
XIV.3. Popis tektonického stylu . . . . .	372
XIV.4. Klasifikace tektonických stylů . . . . .	374
XIV.5. Zonálnost tektonických stylů . . . . .	376
XV. Globální struktury litosféry (J. Jaroš) . . . . .	379
XV.1. Litosférické desky . . . . .	379
XV.2. Globální struktury uvnitř a na hranicích litosférických desek . . . . .	383
XVI. Sférická struktura planet (J. Jaroš) . . . . .	388
XVI.1. Strukturní planetologie . . . . .	388
XVI.2. Sférická planetární struktura . . . . .	388
XVI.2.1. Sférická stavba malých (terestrických) planet . . . . .	390
XVI.2.2. Sférická stavba obřích planet . . . . .	399
XVI.2.3. Sférická stavba velkých planet . . . . .	399
XVI.2.4. Stavba ledových těles . . . . .	400
XVI.3. Vznik sférické stavby planet . . . . .	401
XVI.3.1. Proces protoplanetární akrece (kondenzace) . . . . .	401
XVI.3.2. Proces vnitřní diferenciace planet . . . . .	402
Literatura . . . . .	404
Rejstřík věcný . . . . .	415
Rejstřík autorů . . . . .	434